

III

(Valmistavat säädökset)

EUROOPAN TALOUS- JA SOSIAALIKOMITEA

EUROOPAN TALOUS- JA SOSIAALIKOMITEAN 580. TÄYSISTUNTO, 12.7.2023–13.7.2023

Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunto aiheesta ”Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi toimenpiteistä gigabittitason sähköisten viestintäverkkojen käyttöönoton kustannusten vähentämiseksi ja direktiivin 2014/61/EU kumoamisesta (gigabitti-infrastruktuurisäädös)”

(COM(2023) 94 final – 2023/0046 (COD))

(2023/C 349/18)

Esittelijä: **Maurizio MENSI**

Lausuntopyyntö	Euroopan unionin neuvosto, 3.4.2023 Euroopan parlamentti, 29.3.2023
Oikeusperusta	Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 114 ja 304 artikla
Vastaava jaosto	liikenne, energia, perusrakenteet, tietoyhteiskunta
Hyväksyminen jaostossa	26.6.2023
Hyväksyminen täysistunnossa	12.7.2023
Täysistunnon numero	580
Äänestystulos	
(puolesta / vastaan / pidättyi äänestämästä)	173/1/1

1. Päätelmät ja suositukset

1.1 Euroopan talous- ja sosiaalikomitea (ETSK) suhtautuu myönteisesti komission ehdotukseen asetukseksi (gigabitti-infrastruktuurisäädös) ja tukee sen tavoitteita ja sisältöä.

1.2 Gigabitti-infrastruktuurisäädöksessä asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi ETSK pitää tärkeinä nopeita, tehokkaita ja yksinkertaistettuja menettelyjä sekä asianmukaisia ehtoja, edellytyksiä ja hintoja, joita voidaan soveltaa johdonmukaisesti kaikkialla EU:ssa. Komission konkreettiset suuntaviivat olisivat tältä osin erityisen hyödyllisiä.

1.3 ETSK tunnustaa, että olemassa olevan infrastruktuurin jakaminen on ratkaisevan tärkeää EU:n Digitaalinen vuosikymmen 2030 -ohjelman tavoitteiden saavuttamiseksi, ja korostaa, että on niin ikään tärkeää huolehtia verkkojen turvallisuudesta ja toimintavarmuudesta sekä niiden suojelusta. EU:n liitettävyystavoitteiden saavuttaminen edellyttää kattavaa strategiaa, jossa uusimmat teknologiat yhdistyvät häiriönsietokykyisiin, riippumattomiin ja turvallisiin toimitusketjuihin. Tätä varten gigabitti-infrastruktuurisäädöksessä olisi kannustettava verkkojen tarjoajia valitsemaan teknologia-komponentteja, jotka takaavat korkean digiturvallisuustason, alentavat verkon toimintakatkosten riskiä ja puuttuvat asianmukaisesti tällaisiin tapahtumiin.

1.4 ETSK pitää tähdellisenä, että jäsenvaltioilla on mahdollisuus säilyttää tai ottaa käyttöön unionin lainsäädännön mukaisia toimenpiteitä, jotka menevät gigabitti-infrastruktuurisäädöksessä asetettuja vähimmäisvaatimuksia pidemmälle, niin kuin säädöksen johdanto-osan 11 kappaleessa todetaan.

1.5 ETSK:n mielestä erittäin suuren kapasiteetin verkkojen ja gigabittiyhteyden käyttöönotto on ratkaisevan tärkeää kehityksen ja sosioekonomisen yhteenkuuluvuuden kannalta, sillä se vaikuttaa keskeisesti pk-yritysten ja asiantuntija-palvelujen, virtuaalisten työtilojen ja syrjäisillä alueilla tarjottavien sähköisten palvelujen yhtäläiseen taloudelliseen kehitykseen.

1.6 ETSK toteaa, että keskitetyt tietopisteet, joiden kautta julkisen infrastruktuurin omistajien on asetettava vaaditut vähimmäistiedot fyysisestä infrastruktuurista saataville, olisi päällekkäisyyksien välttämiseksi ja kustannusten alentamiseksi yhdenmennävä ja liitettävä yhteen kansallisella tasolla jo olemassa olevien muiden tietokantojen kanssa.

1.7 ETSK:n mielestä lupamenettelyn virtaviivaistaminen ja digitalisointi ovat tärkeitä tekijöitä sähköisten viestintäverkkojen käyttöönotossa. Velvoite hiljaisen hyväksynnän antamisesta asennusoikeuksille ei kuitenkaan välttämättä ole suhteellisuusperiaatteen mukainen ja voi loukata Euroopan unionin perusoikeuskirjan 17 ja 47 artiklassa vahvistettua omistusoikeutta.

1.8 ETSK katsoo, että infrastruktuurin nopea rakentaminen, rakennusteknisten töiden koordinointi, synergioiden luominen verkon ylläpitäjien välillä ja olemassa olevan fyysisen infrastruktuurin yhteiskäyttö auttavat säästämään investoinneissa, sillä ne vähentävät ympäristökuormitusta, kun voidaan välttää rakennusteknisiä lisätöitä. Näin ne myös edistävät ympäristötavoitteiden saavuttamista.

1.9 ETSK:n mielestä ehdotuksessa olisi määriteltävä todennettavissa olevat toimenpiteet ja toimet, joilla varmistetaan tasapainoinen kehitys ja erittäin suuren kapasiteetin verkkojen yhtäläinen saatavuus. Näin vältettäisiin kuilun kasvaminen sellaisten maiden ja alueiden välillä, joiden kehitysnopeudet ja valmiudet ovat erilaiset. Tämä olisi digitaalisia oikeuksia ja periaatteita koskevan julistuksen mukaista. Lisäksi kaikille EU:ssa, myös pienituloisille, olisi taattava sellaisten laadukkaiden tietoliikenneyhteyksien saatavuus, joihin sisältyvät internetyhteydet.

2. Taustaa

2.1 Erittäin suuren kapasiteetin verkkojen, myös kuitu- ja 5G-verkkojen, käyttöönotto on EU:n strateginen painopiste ja yksi toimista, joilla pyritään saavuttamaan EU:n strategiset tavoitteet ja digitavoitteet vuoteen 2030 mennessä. Erittäin suuren kapasiteetin verkkojen saatavuus on olennaisen tärkeää monenlaisille innovatiivisille sovelluksille, jotka voivat muuttaa monia EU:n talouden aloja, kuten kauppaa, autoteollisuutta, valmistusteollisuutta, terveydenhuoltoa, liikennettä, maataloutta ja yleishyödyllisiä palveluja, ja auttaa tekemään niistä tulevaisuuden vaatimukset täyttäviä.

2.2 Euroopan komissio antoi vuonna 2014 direktiivin laajakaistakustannusten vähentämisestä ⁽¹⁾ verkkojen käyttöönoton helpottamiseksi ja siihen kannustamiseksi alentamalla käyttöönottokustannuksia yhdenmukaistetuilla toimenpiteillä EU:n tasolla. Tämä oli yksi esteiden poistamiseksi ja erittäin suuren kapasiteetin verkkojen käyttöönoton edistämiseksi käynnistettyjä aloitteita. Kahdeksan vuotta voimaantulonsa jälkeen laajakaistakustannusten vähentämisestä annettu direktiivi on kuitenkin edelleen kaukana tavoitteistaan. Tarve tarkastella uudelleen laajakaistakustannusten vähentämisestä annettua direktiiviä heijastuu hyvin komission vuoden 2018 kertomuksessa kyseisen direktiivin täytäntöönpanosta sekä keskeisten sidosryhmien vastauksissa direktiiviä koskevaan julkiseen kuulemiseen, jonka komissio käynnisti joulukuussa 2020. Kuulemisessa kävi ilmi, että vain 20 prosenttia vastaajista katsoi, että direktiivi helpotti tehokkaasti nopeiden sähköisten viestintäverkkojen käyttöönottoa alhaisimmilla kustannuksilla, ja vain 11 prosenttia katsoi, että direktiivi lyhensi lupien myöntämiseen kuluvaa aikaa ja sen kustannuksia.

2.3 Laajakaistakustannusten vähentämisestä annettu direktiivi on saavuttanut vain osittain tavoitteensa lisätä laajakaistakattavuutta. Vaikka sellaisten kotitalouksien osuus, joilla on 30 Mb/s-internetyhteys, on vuosina 2013–2022 noussut digitaalitalouden ja -yhteiskunnan indeksin (DESI-indeksi) mukaan 58,1 prosentista 90 prosenttiin, direktiivi on itse asiassa pantu täytäntöön epätasaisesti eri jäsenvaltioissa, ja toisinaan sitä on tulkittu eri tavoin.

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/61/EU, annettu 15 päivänä toukokuuta 2014, toimenpiteistä nopeiden sähköisten viestintäverkkojen käyttöönoton kustannusten vähentämiseksi (EUVL L 155, 23.5.2014, s. 1).

2.4 Koska komissio on tietoinen tarpeesta parantaa laajakaistakustannusten vähentämisestä annetun direktiivin tehokkuutta, se käynnisti tarkistusprosessin ja ehdotti asetusta (gigabitti-infrastruktuurisäädös). Gigabitti-infrastruktuurisäädöksellä pyritään korjaamaan direktiivin puutteet ja edistämään erittäin suuren kapasiteetin verkkojen kustannustehokasta ja oikea-aikaista käyttöönottoa, jota tarvitaan sen varmistamiseksi, että EU saavuttaa tavoitteensa ja digitavoitteensa vuoteen 2030 mennessä.

2.5 Ehdotus perustuu syyskuussa 2020 annettuun liitettävyyvälinettä koskevaan suositukseen, jolla vastataan covid-19-pandemian aiheuttamiin kasvaviin liitettävyystarpeisiin tavoitteena vähentää gigabittiverkkojen käyttöönottokustannuksia ja varmistaa 5G-radiotaajuuksien nopea käyttöönotto. Tätä varten jäsenvaltiot määrittivät maaliskuussa 2021 39 parasta käytäntöä (joista 22 koski käyttöönottokustannusten vähentämistä) sisällytettäväksi liitettävyyvälimeeseen.

2.6 Euroopan komission mukaan gigabitti-infrastruktuurisäädöksen tarkoituksena on parantaa yhteyksiä EU:ssa ja kannustaa innovointiin ja investointeihin. Säädös auttaa nopeuttamaan gigabittiverkkoja varten käytettävän fyysisen infrastruktuurin käyttöönottoa vahvistamalla rakennusteknisten töiden koordinoitua verkkojen ylläpitäjien välillä; näiden töiden osuus on jopa 70 prosenttia verkkojen käyttöönottokustannuksista. Säädöksellä pyritään myös virtaviivaistamaan uusien verkkojen käyttöönottoa koskevia hallinnollisia menettelyjä parantamalla fyysisen infrastruktuurin saatavuutta ja suunniteltuja rakennusteknisiä töitä koskevaa avoimuutta, varmistamalla selkeämmät edellytykset fyysisen infrastruktuurin (myös rakennusten sisäisen infrastruktuurin) saatavuudelle sekä nopeuttamalla ja digitalisoimalla lupien myöntämismenettelyjä. Lupahakemuksiin on tarkoitus vastata 15 päivän kuluessa, ja niiden katsotaan olevan hiljaisesti hyväksytyjä neljän kuukauden kuluessa niiden vastaanottamisesta.

3. Yleistä

3.1 ETSK suhtautuu myönteisesti komission tavoitteeseen mukauttaa laajakaistakustannusten vähentämisestä annettua direktiiviä teknologian, markkinoiden ja sääntelyn viimeaikaisen ja ajankohtaisen kehityksen mukaisesti ja edistää kestävämpien verkkojen tehokkaampaa ja nopeampaa käyttöönottoa niin, että varmistetaan yhdenmukaisuus eurooppalaisen sähköisen viestinnän säännöstön⁽²⁾ kanssa ja edesautetaan tieto- ja viestintätekniikan alan viherryttämistä osana Euroopan vihreän kehityksen ohjelmaa.

3.2 ETSK arvostaa päätöstä käyttää oikeudellisenä välineenä asetusta direktiivin sijaan, koska jälkimmäisen osalta on vaarana, että sen saattamisessa osaksi kansallista lainsäädäntöä esiintyy viivästyksiä ja epäjohtonmukaisuuksia. Asetuksella taataan kansallisten lakien yhdenmukaisuus ja vähennetään niiden hajanaisuutta, mikä on ratkaisevan tärkeää komission kunnianhimoisten liitettävyytavoitteiden saavuttamiseksi vuoteen 2030 mennessä. Direktiiviä voitaisiin todennäköisesti soveltaa vasta määräajan jälkeen, jolloin sillä ei saavutettaisi komission tavoitetta luoda nopeasti suotuisa oikeudellinen kehys. Käyttöönottolupamenettelyn yksinkertaistamisen viivästyminen voisi myös vaarantaa digitaalisten sisämarkkinoiden kehityksen. Digitaalialan viimeaikaiset tapahtumat voivat viedä sisämarkkinoiden yhdyntymisen uudelle tasolle, kun alalle tulee yli rajojen toimivia toimijoita, mikä edistää investointeja.

3.3 Laajakaistakustannusten vähentämisestä annetun direktiivin vähäinen ja epäjohtonmukainen käyttö sekä sen ohjeistuksen puute ovat johtaneet hajanaisiin kansallisiin lakeihin ja sääntelyn epävarmuuteen. Tämä puolestaan on luonut esteitä yli rajojen tapahtuvalle toiminnalle ja investoimiselle sekä yrityksille, jotka pyrkivät saavuttamaan mittakaavaetuja EU:n tasolla ja siten hyödyntämään EU:n sisämarkkinoita. Näin ollen yhdenmukaistamista on lisättävä, jotta voidaan edistää rajat ylittävän toiminnan kehitystä tällä alalla ja välttää kahden nopeuden Eurooppa.

3.4 Ehdotuksen toimenpiteillä pyritään pääasiassa parantamaan alojen välistä koordinoitua sekä yksinkertaistamaan ja nopeuttamaan lupamenettelyjä, luomaan menettely olemassa olevaa infrastruktuuria ja suunniteltuja rakennusteknisiä töitä koskevien tietojen saamiseksi sekä lupahakemusten esittämiseksi täysin digitaalisesti ja tekemään julkisen infrastruktuurin uudelleenkäytöstä ja verkkoinfrastruktuurin käyttöönotosta operaattoreiden kannalta yksinkertaisempaa. Lisäksi toimenpiteillä pyritään valmistautumaan innovointeihin siten, että kaikki uudet rakennukset ja rakennukset, joihin tehdään laajamittaisia korjauksia, varustetaan kuitu- ja kuituyhteyksiä tukevalla infrastruktuurilla, ja parantamaan kestävyyttä vähentämällä sähköisten viestintäverkkojen ympäristövaikutuksia siten, että edistetään infrastruktuurin yhteiskäyttöä, tehokkaampien teknologioiden käyttöönottoa, olemassa olevan infrastruktuurin uudelleenkäyttöä ja rakennusteknisten töiden parempaa koordinoitua.

3.5 Operaattorit voivat tehdä lupahakemuksia ja saada kaikki tarvittavat tiedot olemassa olevasta infrastruktuurista ja suunnitelluista rakennusteknisistä töistä digitaalisesti. EU uskoo, että näin operaattorit voivat ottaa verkkoja käyttöön alhaisemmilla kustannuksilla. Vaikutustentarvion mukaan tämä merkitsee 4,5 miljardin euron säästöjä ja julkisten tukien vähenemistä 2,4 miljardilla eurolla.

⁽²⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2018/1972, annettu 11 päivänä joulukuuta 2018, eurooppalaisesta sähköisen viestinnän säännöstöstä (EUVL L 321, 17.12.2018, s. 36).

3.6 Lisäksi ehdotuksen määritelmiä on laajennettu laajakaistakustannusten vähentämisestä annettuun direktiiviin verrattuna. Ehdotus koskee käyttöoikeuksia myöntäviä verkon ylläpitäjiä, joiksi siinä luetaan myös liitännäislaitteistojen, kuten kaapelikanavien, mastojen ja pylväiden, tarjoajat, sekä fyysistä infrastruktuuria, joksi luetaan myös julkisten laitosten, kuten paikallisviranomaisten, omistama infrastruktuuri sekä rakennukset ja rakennusten sisäänkäynnit ja muu omaisuus, kuten katukalusteet (valaisinpylväät, katukyltit, liikennevalot, mainostaulut, linja-auto- ja raitiovaununupysäkit, metroasemat jne.).

3.7 Ehdotuksessa otetaan käyttöön uusia toimenpiteitä olemassa olevan fyysisen infrastruktuurin avoimuuden lisäämiseksi. Siinä edellytetään esimerkiksi, että julkisen infrastruktuurin omistajat saattavat fyysistä infrastruktuuria koskevat vähimmäistiedot saataville niin sanottujen keskitettyjen tietopisteiden kautta. Lisäksi siinä vahvistetaan tiukemmat suunniteltujen rakennusteknisten töiden koordinoitua koskevat säännöt, joista säädetään jo laajakaistakustannusten vähentämisestä annetussa direktiivissä mutta joita laajennetaan ehdotuksessa huomattavasti kattavuuden ja soveltamisen osalta. Verkon tarjoajan on esimerkiksi saatettava ehdotuksessa edellytetyt rakennusteknisiä tietoja koskevat tiedot saataville digitaalisessa muodossa keskitetyn tietopisteen kautta vähintään kolme kuukautta ennen ensimmäistä lupahakemusta. Koska monissa EU-maissa on jo käytettävissä nämä tiedot sisältäviä tietokantoja, keskitetty tietopiste olisi ETSK:n mielestä yhdenmätävä ja liitettävä yhteen muiden tietokantojen kanssa päällekkäisyyksien välttämiseksi ja kustannusten alentamiseksi.

3.8 Ehdotukseen sisältyy myös lupamenettelyjä koskevia toimenpiteitä. Lupamenettelyt on standardoitava kansallisella tasolla ja saatettava täysimääräisesti saataville ottamalla käyttöön hiljainen hyväksyntä, jonka katsotaan tapahtuneen neljän kuukauden kuluttua hakemuksen toimittamisesta. Lisäksi säädetään "kuituyhteyksiä tukeva" -merkinnästä, jolla todennetaan, täyttääkö rakennus erittäin suuren kapasiteetin verkon, kuten kuituverkon, helppoa asennusta koskevat vaatimukset, mikä on edellytyksenä uusien rakennusten rakennuslupien myöntämiselle. ETSK korostaa kuitenkin, että näihin rakennuksiin olisi tärkeää tuoda erittäin suuren kapasiteetin verkko, jotta voidaan hyödyntää sen koko potentiaalia ja saada tehdyistä investoinneista paras mahdollinen hyöty.

3.9 ETSK pitää tärkeänä, että jäsenvaltioilla on mahdollisuus säilyttää tai ottaa käyttöön unionin lainsäädännön mukaisia toimenpiteitä, jotka menevät gigabitti-infrastruktuurisäädöksessä asetettuja vähimmäisvaatimuksia pidemmälle, niin kuin todetaan säädöksen johdanto-osan 11 kappaleessa, jonka mukaan asetuksessa ei estetä unionin oikeuden mukaisia kansallisia toimenpiteitä, joilla edistetään olemassa olevan fyysisen infrastruktuurin yhteiskäyttöä tai mahdollistetaan uuden fyysisen infrastruktuurin tehokkaampi käyttöönotto täydentämällä gigabitti-infrastruktuurisäädöksen mukaisia oikeuksia ja velvollisuuksia.

4. Erityistä

4.1 Ehdotus on joulukuussa 2020 voimaan tullut, EU:n sähköisen viestinnän sääntelykehysten ajan tasalle saattaneen eurooppalaisen sähköisen viestinnän säännösten mukainen. Ehdotuksella edistetään sitä, että säännösten tavoitteet, jotka koskevat kehittyneisiin yhteysverkkoihin investoimiseen kannustamista, saavutetaan. Säännöstö keskittyy pääasiassa kilpailun parantamiseen, sisältää vaatimuksia yrityksille, joilla on huomattavaa markkinavoimaa, ja koskee fyysisen infrastruktuurin lisäksi myös sähköisiä viestintäverkkoja, kuten kuitukaapeleita. Gigabitti-infrastruktuurisäädöksen päätarkoituksena on puolestaan poistaa verkkojen käyttöönoton esteet ottaen huomioon teknologian, markkinoiden ja sääntelyn nykyinen kehitys.

4.2 Gigabitti-infrastruktuurisäädöksessä asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi ETSK on tyytyväinen säädöstekstin mukauttamiseen säännösten määritelmien mukaisesti ja pitää erittäin tärkeinä nopeita, tehokkaita ja yksinkertaistettuja menettelyjä sekä asianmukaisia ehtoja, edellytyksiä ja hintoja, joita voidaan soveltaa johdonmukaisesti kaikkialla EU:ssa. ETSK katsoo, että komission suuntaviivat olisivat tältä osin erityisen hyödyllisiä.

4.3 Toisin kuin laajakaistakustannusten vähentämisestä annettu direktiivi, asetusehdotus edistää erittäin suuren kapasiteetin verkkojen käyttöönottoa ja sisältää käyttöoikeusvelvoitteita fyysisen infrastruktuurin omistajille niiden markkina-asetusta riippumatta. Tämä vastaa EU:n Digitaalinen vuosikymmen 2030 -ohjelmassa asetettua tavoitetta, jonka mukaan kaikkien eurooppalaisten kotitalouksien olisi kuuluttava gigabittiverkkojen ja nopeiden mobiiliverkkojen piiriin vuoteen 2030 mennessä. ETSK kannattaa soveltamisalan laajentamista, jotta kaikki infrastruktuurin tarjoajat voivat hyötyä gigabitti-infrastruktuurisäädöksen perustuvista nopeista lupamenettelyistä. Komitean mielestä on kuitenkin tärkeää varmistaa, että sääntelykehys on riittävän laaja, jotta voidaan vastata kaikkien niiden sidosryhmien erilaisiin tarpeisiin, jotka osallistuvat erittäin suuren kapasiteetin verkkojen käyttöönottoon eri puolilla EU:ta.

4.4 ETSK tunnustaa, että olemassa olevan infrastruktuurin jakaminen on ratkaisevan tärkeää EU:n Digitaalinen vuosikymmen 2030 -ohjelman tavoitteiden saavuttamiseksi, ja korostaa myös, että on tärkeää varmistaa verkkojen turvallisuus ja toimintavarmuus sekä niiden suojeleminen. EU:n liitettävyytavoitteiden saavuttaminen edellyttää kattavaa strategiaa, jossa uusimmat teknologiat yhdistyvät häiriönsietokykyisiin, riippumattomiin ja turvallisiin toimitusketjuihin. Näin estetään häiriöistä tai kyberhyökkäyksistä johtuvat palvelukatkot. Tätä varten gigabitti-infrastruktuurisäädöksessä olisi kannustettava verkkojen tarjoajia valitsemaan teknologiakomponentteja, jotka takaavat korkean digiturvallisuustason, alentavat verkon toimintakatkosten riskiä ja puuttuvat asianmukaisesti tällaisiin tapahtumiin. Verkon varmatoimisuus,

häiriönsietokyky ja kyberturvallisuus ovat ratkaisevan tärkeitä gigabitti-infrastruktuurisäädöksen tavoitteiden vaikuttavuuden kannalta. Tavoitteet ovat linjassa EU:n nykyisen sääntelykehityksen ja asiaan liittyvien näkökohtien kanssa, myös ottaen huomioon asiaa koskevat EU:n tulevat toimet, jotka on määrä sisällyttää vuonna 2024 alkavaan komission uuteen toimikauteen.

4.5 ETSK korostaa, että nopeiden, tehokkaiden ja yksinkertaistettujen menettelyjen ohella asianmukaiset ehdot, edellytykset ja hinnat ovat tärkeitä infrastruktuurin saatavuuden osatekijöitä. Koska järjestelmän tehokkuus on varmistettava esimerkiksi välttämällä liian korkeita hintoja, jotka estäisivät erittäin suuren kapasiteetin verkkojen käyttöönottoa, komission olisi ETSK:n mielestä annettava konkreettisia suuntaviivoja.

4.6 ETSK:n mielestä lupamenettelyn virtaviivaistaminen ja digitalisointi ovat tärkeitä tekijöitä sähköisten viestintäverkkojen käyttöönotossa. Velvoite hiljaisen hyväksynnän antamisesta asennusoikeuksille ei kuitenkaan välttämättä ole suhteellisuusperiaatteen mukainen ja voi loukata Euroopan unionin perusoikeuskirjan 17 ja 47 artiklassa vahvistettua omistusoikeutta.

4.7 ETSK katsoo, että infrastruktuurin nopea rakentaminen, rakennusteknisten töiden koordinointi, synergioiden luominen verkon ylläpitäjien välille ja olemassa olevan fyysisen infrastruktuurin yhteiskäyttö auttavat säästämään investoinneissa, sillä ne vähentävät ympäristökuormitusta, kun voidaan välttää rakennusteknisiä lisätöitä. Näin ne myös edistävät ympäristötavoitteiden saavuttamista.

4.8 ETSK:n mielestä nopeiden verkkojen käyttöönotto on ratkaisevan tärkeää kehityksen ja sosioekonomisen yhteenkuuluvuuden kannalta. Tässä yhteydessä ETSK katsoo, että ehdotuksessa olisi määriteltävä todennettavissa olevat toimenpiteet ja toimet, joilla varmistetaan tasapainoinen kehitys ja erittäin suuren kapasiteetin verkkojen yhtäläinen saatavuus. Näin vältettäisiin kuilun kasvaminen sellaisten maiden ja alueiden välillä, joiden kehitysnopeudet ja valmiudet ovat erilaiset. Tämä olisi digitaalisia oikeuksia ja periaatteita koskevan julistuksen⁽³⁾ mukaista. Julistuksen mukaan kaikkien digitalisaatiosta hyötyvien markkinatoimijoiden olisi kannettava sosiaalinen vastuunsa ja osallistuttava oikeudenmukaisesti ja oikeasuhteisesti julkisten hyödykkeiden, palvelujen ja infrastruktuurin kustannuksiin ja kaikille EU:ssa, myös pienituloisille, olisi varmistettava sellaisten laadukkaiden tietoliikenneyhteyksien saatavuus, joihin sisältyvät internet-yhteydet⁽⁴⁾.

Bryssel 12. heinäkuuta 2023.

*Euroopan talous- ja sosiaalikomitean
puheenjohtaja
Oliver RÖPKE*

⁽³⁾ Eurooppalainen julistus digitaalisen vuosikymmenen digitaalisista oikeuksista ja periaatteista (2023/C 23/01) (EUVL C 23, 23.1.2023, s.1).

⁽⁴⁾ Eurooppalainen julistus digitaalisen vuosikymmenen digitaalisista oikeuksista ja periaatteista, II luvun 3 kohta ”Verkkoyhteydet”.